

Arbetsmarknadsutskottets betänkande 2024/25:AU11

Förbättrat informationsutbyte mellan Arbetsförmedlingen och kommuner

Sammanfattning

Utskottet ställer sig bakom regeringens förslag till ändringar i lagen om den arbetsmarknadspolitiska verksamheten och lagen om behandling av personuppgifter i den arbetsmarknadspolitiska verksamheten.

Regeringens förslag syftar till att förbättra förutsättningarna för informationsutbyte mellan Arbetsförmedlingen och kommuner när det gäller arbetssökande som har behov av utbildning inom den kommunala vuxenutbildningen. Det som föreslås i propositionen är att en kommun ska vara skyldig att till Arbetsförmedlingen lämna de uppgifter om en arbetssökande som behövs för ett ärende inom den arbetsmarknadspolitiska verksamheten. Skyldigheten föreslås vara begränsad till sådana uppgifter som finns inom den kommunala vuxenutbildningen. Det föreslås även att Arbetsförmedlingen ska få behandla personuppgifter för att tillhandahålla den information som behövs inom kommunernas verksamhet som avser den kommunala vuxenutbildningen.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 mars 2026.

I betänkandet finns ett särskilt yttrande (S).

Behandlade förslag

Proposition 2024/25:145 Förbättrat informationsutbyte mellan Arbetsförmedlingen och kommuner.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut3

Redogörelse för ärendet4

Utskottets överväganden.....5

 Förbättrat informationsutbyte mellan Arbetsförmedlingen och kommuner.....5

Särskilt yttrande7

 Förbättrat informationsutbyte mellan Arbetsförmedlingen och kommuner (S).....7

Bilaga 1

Förteckning över behandlade förslag.....8

 Propositionen8

Bilaga 2

Regeringens lagförslag9

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Förbättrat informationsutbyte mellan Arbetsförmedlingen och kommuner

Riksdagen antar regeringens förslag till

1. lag om ändring i lagen (2000:625) om den arbetsmarknadspolitiska verksamheten,
2. lag om ändring i lagen (2002:546) om behandling av personuppgifter i den arbetsmarknadspolitiska verksamheten.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2024/25:145 punkterna 1 och 2.

Stockholm den 3 juni 2025

På arbetsmarknadsutskottets vägnar

Magnus Persson

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Magnus Persson (SD), Ardalan Shekarabi (S), Saila Quicklund (M), Patrik Lundqvist (S), Ann-Christine Frohm (SD), Johanna Haraldsson (S), Arin Karapet (M), Serkan Köse (S), Sara Gille (SD), Sofia Amløh (S), Ciczie Weidby (V), Camilla Rinaldo Miller (KD), Jonny Cato (C), Mats Arkhem (SD), Leila Ali Elmi (MP), Camilla Mårtensen (L) och Merit Frost Lindberg (M).

Redogörelse för ärendet

I betänkandet behandlar utskottet proposition 2024/25:145 Förbättrat informationsutbyte mellan Arbetsförmedlingen och kommuner. I propositionen finns en redogörelse för ärendets beredning fram till regeringens beslut om propositionen. Regeringens förslag till riksdagsbeslut återges i bilaga 1. Regeringens lagförslag finns i bilaga 2. Det har inte väckts några följdmotioner med anledning av propositionen.

Utskottets överväganden

Förbättrat informationsutbyte mellan Arbetsförmedlingen och kommuner

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen antar regeringens förslag till ändringar i lagen om den arbetsmarknadspolitiska verksamheten och lagen om behandling av personuppgifter i den arbetsmarknadspolitiska verksamheten.

Jämför det särskilda yttrandet (S).

Propositionen

Regeringen framhåller i propositionen att det finns utmaningar för Arbetsförmedlingen dels när det gäller stödet till arbetssökande som ska påbörja eller slutföra utbildning inom den kommunala vuxenutbildningen, dels i fråga om myndighetens uppföljning och kontroll av arbetssökande som är aktuella för sådana studier. Regeringen anför vidare att det även finns utmaningar för kommunerna i planeringen av utbildningsutbudet inom den kommunala vuxenutbildningen och möjligheten att erbjuda en utbildning som är anpassad efter den arbetssökandes behov. En anledning till dessa utmaningar är enligt regeringen att inte vare sig Arbetsförmedlingen eller kommunerna har tillgång till nödvändiga uppgifter om arbetssökande som har behov av eller deltar i studier inom den kommunala vuxenutbildningen.

Regeringen konstaterar att det i dagsläget saknas rättsliga förutsättningar för att Arbetsförmedlingen och kommunerna på ett effektivt och ändamålsenligt sätt ska kunna utbyta nödvändiga uppgifter med varandra. Enligt regeringens bedömning behöver de rättsliga förutsättningarna för att utbyta uppgifter förbättras. Regeringen konstaterar även att den personuppgiftsbehandling som är nödvändig för ett utökat informationsutbyte behöver göras möjlig.

De lagförslag som regeringen lägger fram i propositionen handlar dels om en uppgiftsskyldighet för kommunerna gentemot Arbetsförmedlingen, dels utökade möjligheter för Arbetsförmedlingen att behandla personuppgifter.

Uppgiftsskyldigheten för kommunerna gentemot Arbetsförmedlingen föreslås regleras i lagen (2000:625) om den arbetsmarknadspolitiska verksamheten, som redan reglerar uppgiftsskyldigheter för vissa andra aktörer inom den arbetsmarknadspolitiska verksamheten.

När det gäller en uppgiftsskyldighet för Arbetsförmedlingen gentemot kommunerna konstaterar regeringen att en sådan faller under regeringens

restkompetens enligt 8 kap. 7 § regeringsformen. Den aktuella uppgiftsskyldigheten bör enligt regeringen lämpligen regleras genom förordning på samma sätt som Arbetsförmedlingens uppgiftsskyldigheter i övrigt gör.

När det gäller de regler som gäller för Arbetsförmedlingens och kommunernas personuppgiftsbehandling gör regeringen bedömningen att det för kommunernas del inte behövs någon ytterligare reglering för att kommunerna ska kunna behandla personuppgifter för att fullgöra det uppgiftslämnande som föreslås i propositionen. För Arbetsförmedlingens del behöver det dock göras en ändring i lagen (2002:546) om behandling av personuppgifter i den arbetsmarknadspolitiska verksamheten.

Regeringen föreslår att de aktuella lagändringarna ska träda i kraft den 1 mars 2026. Det bedöms inte finnas behov av några övergångsbestämmelser.

Utskottets ställningstagande

Utskottet välkomnar regeringens förslag om förbättrat informationsutbyte mellan Arbetsförmedlingen och kommuner i syfte att skapa förutsättningar för Arbetsförmedlingen att kunna besluta om ändamålsenliga insatser.

Utskottet konstaterar att det inte har väckts någon motion med anledning av propositionen och anser att riksdagen av de skäl som anförs i propositionen bör anta regeringens lagförslag.

Särskilt yttrande

Förbättrat informationsutbyte mellan Arbetsförmedlingen och kommuner (S)

Ardalan Shekarabi (S), Patrik Lundqvist (S), Johanna Haraldsson (S), Serkan Köse (S) och Sofia Amløh (S) anför:

Vi ställer oss bakom propositionen och anser att ett förbättrat informationsutbyte mellan Arbetsförmedlingen och kommunerna är ett steg i rätt riktning. En mer strukturerad samverkan kan bidra till att fler arbetssökande med kort utbildning får tillgång till vuxenutbildning och därmed ökar sina chanser på arbetsmarknaden.

För att reformen ska få avsedd effekt krävs det dock att Arbetsförmedlingen och kommunerna ges rätt förutsättningar att genomföra den på ett effektivt sätt. Arbetsmarknadspolitiken behöver mer resurser, inte mindre, för att skapa fler vägar till utbildning och jobb. Samtidigt som man föreslår denna reform minskas förvaltningsanslagen till Arbetsförmedlingen, och regeringen styr inte Arbetsförmedlingen tillräckligt tydligt i riktning mot att anvisa fler till vuxenutbildning och arbetsmarknadsutbildningar.

I Socialdemokraternas budgetförslag för 2025 föreslog partiet bl.a. ökade medel till Arbetsförmedlingen för att stärka myndighetens anvisningskapacitet samt utökade medel till insatser för att få fler i jobb. Vi beklagar att vi då inte fick gehör i utskottet för dessa satsningar. Sverige befinner sig fortfarande i en allvarlig arbetsmarknadskris och behovet av konkreta åtgärder för att hantera den stigande arbetslösheten är stort. Vi följer utvecklingen mycket noga och kommer att återkomma i andra sammanhang när det gäller utformningen av arbetsmarknadspolitiken och nödvändiga satsningar på området, bl.a. i förslag om statens budget för 2026.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2024/25:145 Förbättrat informationsutbyte mellan Arbetsförmedlingen och kommuner:

1. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2000:625) om den arbetsmarknadspolitiska verksamheten.
2. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2002:546) om behandling av personuppgifter i den arbetsmarknadspolitiska verksamheten.

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

1 Förslag till lag om ändring i lagen (2000:625)
om den arbetsmarknadspolitiska verksamheten

Härigenom föreskrivs att det i lagen (2000:625) om den arbetsmarknadspolitiska verksamheten¹ ska införas en ny paragraf, 1 a §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 a §

En kommun ska till Arbetsförmedlingen lämna de uppgifter om en arbetssökande som behövs för ett ärende inom den arbetsmarknadspolitiska verksamheten.

De uppgifter som kommunen ska lämna enligt första stycket är endast sådana som finns inom den kommunala vuxenutbildningen.

Denna lag träder i kraft den 1 mars 2026.

¹ Senaste lydelse av lagens rubrik 2020:480.

2 Förslag till lag om ändring i lagen (2002:546) om behandling av personuppgifter i den arbetsmarknadspolitiska verksamheten

Härigenom föreskrivs att 5 § lagen (2002:546) om behandling av personuppgifter i den arbetsmarknadspolitiska verksamheten ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt prop. 2024/25:89

Föreslagen lydelse

5 §¹

Arbetsförmedlingen får behandla personuppgifter för tillhandahållande av information som behövs inom

1. Försäkringskassans, Centrala studiestödsnämndens eller arbetslöshetskassornas verksamhet som underlag för beslut om och kontroll av förmåner, ersättningar och andra stöd,

2. Skatteverkets verksamhet som underlag för beslut om och kontroll av skatt,

3. Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringens verksamhet som avser tillsyn och uppföljning samt utfärdande av sådana intyg som visar rätten att med bibehållen arbetslöshetsersättning söka arbete i något annat land,

4. Kronofogdemyndighetens verksamhet som underlag för bedömning enligt 4 kap. utskönningsbalken av i vilken utsträckning en gäldenär har utmättningsbar egendom,

5. socialnämndernas verksamhet som underlag för beslut om och kontroll av ekonomiskt bistånd enligt 12 kap. socialtjänstlagen (2025:000),

6. Migrationsverkets verksamhet som underlag för beslut om bistånd enligt lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl.,

7. leverantörers verksamhet att utföra arbetsmarknadspolitiska insatser på uppdrag av Arbetsförmedlingen, *och*

8. Utbetalningsmyndighetens verksamhet.

7. leverantörers verksamhet att utföra arbetsmarknadspolitiska insatser på uppdrag av Arbetsförmedlingen,

8. Utbetalningsmyndighetens verksamhet, *och*

9. *kommunernas verksamhet som avser kommunal vuxenutbildning.*

Arbetsförmedlingen får även behandla personuppgifter för att tillhandahålla information till riksdagen eller regeringen eller till någon annan för att fullgöra uppgiftslämnande i enlighet med lag eller förordning.

Denna lag träder i kraft den 1 mars 2026.

¹ Senaste lydelse 2025:000.